

1

Φεβρουάριος του 1975. 1η μέρα.

Πρεντσλάουερ Μπεργκ, Ανατολικό Βερολίνο.

Το έντονο κουδούνισμα του τηλεφώνου ξύπνησε απότομα την oberleutnant* Κάριν Μίλερ. Άπλωσε το χέρι της στο κομοδίνο στη δική της πλευρά του κρεβατιού για να το σηκώσει, αλλά έπεσε στο κενό. Ένας οξύς πόνος σφυροκόπησε το κεφάλι της. Το κουδούνισμα συνεχίστηκε κι εκείνη ανασήκωσε το κεφάλι από το μαξιλάρι. Το δωμάτιο στριφογύρισε και κατάπιε κάτι πικρό σαν χολή. Ο άντρας που ήταν δίπλα της κάτω από τα σκεπάσματα τέντωσε το χέρι και άρπαξε το ακουστικό του τηλεφώνου που βρισκόταν στο κομοδίνο στην άλλη πλευρά του κρεβατιού.

«Εδώ Τίλσερ!» Η φωνή του βοηθού της, του unterleutnant Βέρνερ Τίλσερ, ακούστηκε άγρια και βούιξε στα αυτιά της.

Scheisse! Τι κάνει αυτός εδώ; Η Μίλερ άρχισε να παρατηρεί γύρω της ενώ ο Τίλσερ μιλούσε στο τηλέφωνο. Δεν καταλάβαινε όσα έλεγε. Τα αντικείμενα στο διαμέρισμα έμοιαζαν ξένα. Το διπλό κρεβάτι στο οποίο ήταν ξαπλωμένη ήταν διαφορετικό. Τα σεντόνια σίγουρα δεν ήταν δικά της και του συζύγου της, του Γκότφριντ. Όλα ήταν πιο... πολυτελή, πιο ακριβά. Πάνω στην τουαλέτα είδε φωτογραφίες του Τίλσερ... της γυναίκας του, της Κολέτα... των δύο παιδιών τους – ενός έφηβου αγοριού και ενός μικρότερου

* Στο τέλος του βιβλίου, ακολουθώντας τις επιλογές του συγγραφέα, υπάρχει γλωσσάρι με τις γερμανικές λέξεις που απαντάνε στο κείμενο. (Σ.τ.Μ.)

κοριτσιού – από τις καλοκαιρινές διακοπές τους ως ευτυχισμένης οικογένειας σε κάποιο κάμπινγκ, που χαμογελούσαν στον φακό. Θεέ και Κύριε! Πού ήταν η γυναίκα του; Μπορεί να επέστρεφε ανά πάσα στιγμή. Τότε άρχισε να θυμάται: Ο Τίλσονερ είχε αναφέρει ότι η Κολέτα είχε πάει τα παιδιά στη γιαγιά τους για το Σαββατοκύριακο. Ο Τίλσονερ, ο οποίος τη δεδομένη στιγμή επινοούσε ένα τεράστιο ψέμα για εκείνον που βρισκόταν στην άλλη άκρη της γραμμής.

«Δεν ξέρω πού είναι. Έχω να τη δω από χτες το βράδυ που ήμασταν μαζί στο γραφείο». Ξεφούρνισε το ψέμα του με μια ηρεμία που η Μίλερ σίγουρα δεν ένιωθε. «Θα προσπαθήσω να την εντοπίσω και, όταν το κάνω, θα μεταβούμε στον χώρο του εγκλήματος το ταχύτερο δυνατό, σύντροφε oberst. Στο κοιμητήριο Σεντ Ελίζαμπεθ στην Άκερστρασε; Μάλιστα, κατάλαβα».

Η Μίλερ πίεσε τα μηνίγγια της, που τα αισθανόταν να σφυροκοπάνε, και προσπάθησε να αποφύγει το βλέμμα του Τίλσονερ καθώς έβαζε στη θέση του το ακουστικό, σηκωνόταν από το κρεβάτι και πήγαινε στο μπάνιο. Στριφογύρισε κάτω από τα σκεπάσματα. Έκανε κρύο το προηγούμενο βράδυ. Πολύ κρύο. Είχε κοιμηθεί με όλα της τα ρούχα και το εσώρουχό της την έκοβε κάτω από τη στενή φούστα. Πριν από αυτό το μόνο που θυμόταν ήταν βότκα Blue Strangler. Υπερβολικά πολλή βότκα. Εκείνη και ο Τίλσονερ συναγωνίζονταν σε ένα μπαρ στην Ντίρκσενστρασε ποιος θα έπινε περισσότερο – ένα χαζό παιχνίδι που τους οδήγησε στο συζυγικό κρεβάτι του. Ένωθε ακόμη τα υπολείμματα του αλκοόλ στο στόμα της. Δεν ήταν τελείως σίγουρη τι είχε συμβεί μετά το μπαρ, αλλά το γεγονός και μόνο ότι είχε περάσει τη νύχτα στο σπίτι του Τίλσονερ ήταν κάτι που δεν έπρεπε να αφήσει ποτέ τον Γκότφριντ να το ανακαλύψει.

Ο Τίλσονερ ξαναγύρισε κοντά της και της έδωσε ένα ποτήρι νερό με κάποιο αναβράζον χάπι.

«Πιες αυτό». Η Μίλερ έκανε μια κίνηση αποστροφής και έναν

μορφασμό αηδίας για τον ήχο του διαλυόμενου χαπιού που θύμιζε συριγμό φιδιού. «Ασπιδίνη είναι. Θα φτιάξω καφέ μέχρι να ετοιμαστείς». Το μειδίαμα στο αξύριστο πρόσωπο με το τετράγωνο πιγούνι μαρτυρούσε αυθάδεια και έλλειψη σεβασμού – αλλά εκείνη έφταιγε που είχε επιτρέψει στον εαυτό της να βρεθεί σε αυτή την κατάσταση. Ήταν η μοναδική γυναίκα επικεφαλής τμήματος ανθρωποκτονιών σε ολόκληρη τη χώρα. Δεν έπρεπε να δώσει την αφορμή να τη θεωρήσουν πόρνη.

«Μήπως είναι καλύτερα να πάμε αμέσως;» φώναξε για να ακουστεί στην κουζίνα. «Φαινόταν επείγον». Οι λέξεις αντηχούσαν στο κεφάλι της και καθεμία έμοιαζε με σφυροκόπημα.

«Είναι», αποκρίθηκε ο Τίλσονερ. «Το πτώμα μιας κοπέλας. Σε ένα νεκροταφείο. Κοντά στο τείχος».

Η Μίλερ ήπιε τη διαλυμένη στο νερό ασπιδίνη μεμιάς, βάζοντας τα δυνατά της να μην κάνει εμετό.

«Τότε καλύτερα να ξεκινήσουμε», φώναξε και η φωνή της αντήχησε στα ψηλοτάβανα δωμάτια του παλιού διαμερίσματος.

«Έχουμε χρόνο για έναν καφέ», απάντησε από την κουζίνα ο Τίλσονερ, ο οποίος έκανε τόσο θόρυβο με τα φλιτζάνια και τα κατσαρολικά που έδινε την εντύπωση ότι η κουζίνα δεν ήταν οικείο περιβάλλον για εκείνον. Προφανώς δεν την επισκεπτόταν συχνά – εκτός ίσως από την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. «Στο κάτω κάτω είπα στον oberst Ράινγκερ ότι δεν ξέρω πού είσαι. Και οι άνθρωποι της Στάζι είναι ήδη εκεί».

«Της Στάζι;» απόρησε η Μίλερ. Είχε καταφέρει να φτάσει με αργά βήματα στο μπάνιο και παρατηρούσε την εικόνα της έντρομη. Η μάσκα είχε απλωθεί γύρω από τα κατακόκκινα γαλάζια μάτια της. Έτριψε τα μάγουλά της με τα δάχτυλα πασχίζοντας να διώξει το πρήξιμο από τον κακό ύπνο και μετά προσπάθησε να φτιάξει λίγο τα ξανθά μαλλιά της που έφταναν μέχρι τους ώμους. Ήταν η μοναδική γυναίκα επικεφαλής τμήματος ανθρωποκτονιών σε ολόκληρη τη Δημοκρατία και δεν είχε ακόμη κλείσει τα

τριάντα! Ωστόσο αυτή τη μέρα δεν έδειχνε τόσο μικρή. Ανέπνευσε βαθιά ελπίζοντας ο ψυχρός αέρας του παλιού διαμερίσματος να κατεύναζε τη ναυτία της.

Η Μίλερ ήξερε ότι έπρεπε να καθαρίσει το μυαλό της. Έπρεπε να πάρει την κατάσταση στα χέρια της. «Αν το πτώμα είναι δίπλα στο αντιφασιστικό σύνορο, τότε δεν είναι ευθύνη της συνοριοφυλακής;» Παρά τις δονήσεις στο κρανίο της, εξακολουθούσε να φωνάζει για να την ακούει ο Τίλσονερ στην άλλη άκρη του διαδρόμου. «Γιατί έχει ανακατευτεί η Στάζι; Και γιατί εμείς...» Σταμάτησε απότομα μόλις είδε στον καθρέφτη τον Τίλσονερ. Στεκόταν ακριβώς πίσω της με δύο κούπες αχνιστό καφέ στα χέρια. Ανασήκωσε τους ώμους του και έκανε μια γκριμάτσα.

«Πρόκειται για κάποιο είδος κουίζ;» ρώτησε ειρωνικά. «Το μόνο που ξέρω είναι ότι ο Ράινγκερ θέλει να αναφερθούμε στον ανώτερο αξιωματικό της Στάζι που βρίσκεται εκεί».

Αντιλήφθηκε ότι την παρατηρούσε καθώς προσπαθούσε να χτενίσει τα μπερδεμένα μαλλιά της με τη βούρτσα της Κολέτα.

«Πρέπει να μου δώσεις να καθαρίσω αυτή τη βούρτσα όταν τελειώσεις», της είπε. Η Μίλερ τον κοίταξε κατάματα: είχε γαλάζια μάτια, όπως κι εκείνη, αν και τα δικά του ήταν αξιοσημείωτα φωτεινά για κάποιον που είχε καταναλώσει τόσο βότκα το προηγούμενο βράδυ. Χαμογέλασε πάλι. «Η γυναίκα μου είναι καστανή».

«Παράτα μας, Βέρνερ», είπε κοφτά η Μίλερ στο είδωλό του στον καθρέφτη ενώ προσπαθούσε να αφαιρέσει τη μάσκα με ένα από τα ειδικά βαμβάκια ντεμακιγιάζ της Κολέτα. «Δεν έγινε τίποτα».

«Είσαι σίγουρη; Εγώ άλλο θυμάμαι».

«Τίποτα δεν έγινε. Το ξέρεις πολύ καλά και το ξέρω κι εγώ. Και θα φροντίσουμε να παραμείνει έτσι».

Το χαμόγελό του ήταν σχεδόν προκλητικό και έβαλε τα δυνατά της να θυμηθεί τι είχε συμβεί. Κοκκίνισε, αλλά προσπάθησε να πείσει τον εαυτό της ότι είχε δίκιο. Στο κάτω κάτω φορούσε τα

ρούχα της και η φούστα της ήταν τόσο στενή που απέκλειε την πιθανότητα ανεπιθύμητων επαφών. Γύρισε, άρπαξε τον καφέ από το χέρι του και ήπιε δύο μεγάλες γουλιές, ενώ οι υδρατμοί που έβγαιναν από το αχνιστό ρόφημα θόλωσαν τον κρύο καθρέφτη του μπάνιου. Ο Τίλσερ άπλωσε το χέρι του, άρπαξε το βαμβάκι του ντεμακιγιάζ και το έκρυψε στην τσέπη του. Μετά πήρε τη βούρτσα και άρχισε να αφαιρεί τις ξανθές τρίχες με μια χτένα. Η Μίλερ τον κοίταξε έκπληκτη με γουρλωμένα μάτια. Το κάθαρμα! Είχε ολοφάνερα μεγάλη εμπειρία!

Απέφυγαν να κοιτάξουν ο ένας τον άλλο αυτό το χειμωνιάτικο πρωινό καθώς κατέβαιναν τα σκαλοπάτια, περνούσαν μπροστά από τον φθαρμένο τοίχο της εισόδου και έβγαιναν από την πολυκατοικία. Η Μίλερ εντόπισε το Wartburg τους που δεν είχε σήμα της αστυνομίας στην απέναντι πλευρά του δρόμου. Αυτό την έκανε να θυμηθεί την προηγούμενη νύχτα και την επιμονή του να πάνε στο σπίτι του για ένα φλιτζάνι καφέ που υποτίθεται θα την ξυπνούσε. Τον Τίλσερ δεν φαινόταν να τον απασχολεί που θα οδηγούσε μεθυσμένος. Άγγιξε το πιγούνι της καθώς θυμήθηκε ξαφνικά τα γένια του να τρίβονται πάνω στο δέρμα της σαν γυαλόχαρτο ενώ τα χείλη τους ενώνονταν. Τι ακριβώς είχε συμβεί στη συνέχεια;

Μπήκαν στο αυτοκίνητο. Ο Τίλσερ κάθισε στη θέση του οδηγού και γύρισε το κλειδί στη μίζα, ενώ το ακριβό ρολόι του άστραφτε στο γλομό φως της μέρας. Εκείνη συνοφρυσώθηκε καθώς θυμήθηκε το πολυτελές διαμέρισμα και κοίταξε τον Τίλσερ με περιέργεια. Πώς είχε καταφέρει να αγοράσει τέτοια πράγματα με τον μισθό ενός κατώτερου αξιωματικού;

Το αυτοκίνητο αναπήδησε και ξεκίνησε. Η Μίλερ άρχισε σιγά σιγά να ανακτά τη μνήμη της. Είχαν ανταλλάξει μόνο ένα φιλί, σωστά; Τόλμησε να ρίξει μια γρήγορη ματιά στα αριστερά της τη στιγμή που ο Τίλσερ έβαζε ταχύτητα, όμως εκείνος κοίταζε ίσια

μπροστά σκυθρωπός. Έπρεπε να βρει μια πολύ καλή δικαιολογία για τον Γκότφριντ. Είχε συνηθίσει το γεγονός ότι δούλευε μέχρι αργά, αλλά να μείνει έξω όλη νύχτα χωρίς να τον ενημερώσει;

Οι ρόδες του αυτοκινήτου άρχισαν να γυρίζουν πάνω στο μιας εβδομάδας χιόνι που κανένας δεν είχε μπει στον κόπο να καθαρίσει. Πάνω από το κεφάλι τους ο βαρύς, γκριζός ουρανός προμήνυε μεγαλύτερη κακοκαιρία. Η Μίλερ έβγαλε το χέρι της έξω από το παράθυρο και στερέωσε το γαλάζιο φως που αναβόσβηνε στην οροφή του αυτοκινήτου, ενώ ταυτόχρονα έβαλε μπροστά τη σειρήνα ο ήχος της οποίας θύμιζε γάτα που την έπνιγαν καθώς διέσχιζαν τα λίγα χιλιόμετρα ανάμεσα στο Πρεντολάουερ Μπεργκ και στο κοιμητήριο του Μίτε.

Οι δύο αστυνομικοί εξακολουθούσαν να μην πολυμιλάνε καθώς πάρκαραν το Wartburg στην Άκερστρασε, τον δρόμο που διχοτομούσε τα δύο γειτονικά νεκροταφεία της ενορίας Σεντ Ελίζαμπεθ και της ενορίας Σοφίεν – και τα δύο συνόρευαν με το αντιφασιστικό όριο στα βορειοανατολικά. Ο Τίλσονερ έγνεψε προς την είσοδο του πρώτου κοιμητηρίου και η Μίλερ τον ακολούθησε μέσα από την πύλη με τη μεταλλική αψίδα. Το κοιμητήριο με τις σκούρες ταφόπλακες και τα μνημεία του τα οποία ξεπρόβαλλαν μέσα από ένα λευκό στρώμα απέπνεε μια παράξενη ηρεμία που ερχόταν σε αντίθεση με την υπόλοιπη πόλη. Άγγελοι με πράσινες φτερούγες προστάτευαν μερικούς τάφους και ο κάποτε αστραφτερός μπρούντζος τους είχε σκουριάσει στο πέρασμα τόσων χειμώνων.

Περπάτησαν μέχρι το σημείο στο οποίο βρισκόταν το πτώμα. Αξιωματικοί της Στάζι και συνοριοφύλακες περικύκλωναν την άψυχη μορφή της κοπέλας που ήταν κρυμμένη κάτω από ένα κάλυμμα από караβόπανο. Ένας άντρας με αδιάβροχο – γονατισμένος πίσω από μια ταφόπλακα – σηκώθηκε όρθιος. Κάτω από το παλτό η Μίλερ παρατήρησε ότι φορούσε κοστούμι, αλλά από τη

στάση του συμπέρανε ότι ήταν ο αξιωματικός της Στάζι που αναφέρθηκε στο τηλεφώνημα που έλαβε ο Τίλσονερ. Ο άντρας γύρισε και χαμογέλασε. Έδειχνε γύρω στα σαράντα πέντε, είχε φαβορίτες, όπως ήταν στη μόδα, και ξανθά μαλλιά σχετικά μακριά. Θα μπορούσε κανείς να τον περάσει για έναν από εκείνους τους Δυτικογερμανούς εκφωνητές ειδήσεων που ο άντρας της, ο Γκότφριντ, επέμενε να παρακολουθεί παρά τις διαμαρτυρίες της.

Δεν αναγνώρισε τον άντρα, αλλά μάλλον εκείνος την ήξερε.

«Συντρόφισσα oberleutnant. Σας ευχαριστώ που ήρθατε. Είμαι ο oberstleutnant Κλάους Γιέγκερ. Χαίρομαι που καταφέραμε τελικά να σας βρούμε». Πήρε το γαντοφορεμένο χέρι της και το έσφιξε δυνατά, πριν κάνει το ίδιο με τον Τίλσονερ. Ο χαιρετισμός του απέπνεε αληθινή ζεστασιά. «Σας παρακαλώ, ελάτε μαζί μου για ένα λεπτό, και οι δύο, και θα σας αναλύσω κάποιες λεπτομέρειες». Ακούμπησε το χέρι του ελαφρά στην πλάτη της και την έσπρωξε προς ένα χιονισμένο ξύλινο κιόσκι όπου σίγουρα κάθονταν οι πενθούντες και αναλογίζονταν σιωπηλά τους αγαπημένους τους που είχαν φύγει. Η Μίλερ προσπάθησε να ρίξει μια ματιά στο πτώμα, αλλά ο Γιέγκερ μάλλον δεν ήθελε να τους το δείξει ακόμη.

Κάθισαν οι τρεις τους στη σειρά σε ένα παγκάκι, προφυλαγμένοι κάτω από τη μια πλευρά της εξάγωνης κατασκευής, ο Γιέγκερ ανάμεσα στους δύο αξιωματικούς της Κρίπο. Η Μίλερ μύρισε το άφτερ σείβ του: της φάνηκε πως ήταν ένα ακριβό, δυτικό άρωμα. Η ίδια μάλλον βρωμούσε βότκα Blue Strangler σαράντα αλκοολικών βαθμών. Ευχήθηκε να μην αντιλαμβανόταν κι εκείνος τη μυρωδιά.

Ο Γιέγκερ έδειξε προς την περιοχή που ήταν αποκλεισμένη με ταινίες, όπου φωτογράφοι και αξιωματικοί του εγκληματολογικού δούλευαν εντατικά. «Φοβερή υπόθεση. Ένα κορίτσι. Έφηβη νομίζουμε».

«Δολοφονήθηκε;» ρώτησε η Μίλερ.

Ο Γιέγκερ έγνεψε αργά. «Αυτό πιστεύουμε».

«Πώς δολοφονήθηκε, σύντροφε oberstleutnant;» ρώτησε ο Τίλσονερ. «Και γιατί χρειάζεστε τη βοήθεια του Τμήματος Δίωξης Εγκλήματος της Αστυνομίας του Λαού αν το Υπουργείο Κρατικής Ασφάλειας ερευνά ήδη;»

«Ναι, γιατί αλήθεια έχει εμπλακεί η Κρατική Ασφάλεια;» ρώτησε η Μίλερ πριν ο αξιωματικός της Στάζι προλάβει να απαντήσει στον βοηθό της. «Δεδομένου ότι ο τόπος του εγκλήματος βρίσκεται τόσο κοντά στο Αντιφασιστικό Τείχος, αυτή η υπόθεση αφορά τη δύναμη των συνόρων, έτσι δεν είναι, oberstleutnant Γιέγκερ;» Κοίταξε πέρα από τους αστυνομικούς που ήταν συγκεντρωμένοι γύρω από το πτώμα, προς τον πρώτο τοίχο του τείχους. Κυκλοφορούσε η φήμη ότι υπήρχε ένα ναρκοπέδιο στην άλλη πλευρά του τείχους, πριν από έναν δεύτερο τοίχο – και ότι όλο αυτό εκτεινόταν χιλιόμετρα ολόκληρα γύρω από τον δυτικό τομέα. Οι προβολείς, σαν τεράστια ηλιοτρόπια, ήταν τοποθετημένοι κάθε πενήντα περίπου μέτρα και οι δέσμες τους έψαχναν μανιωδώς τον ορίζοντα. Στο φως της μέρας, με το καλυμμένο με χιόνι νεκροταφείο σε πρώτο επίπεδο, το τείχος δεν φαινόταν απωθητικό στη Μίλερ, παρά το σποραδικό γάβγισμα των σκύλων που περιπολούσαν. Τη νύχτα ωστόσο είχε πολύ διαφορετικό χαρακτήρα. Όμως, αν οι τακτικές αυτές απέτρεπαν τους republikflüchtlinge – εκείνους που ριψοκινδύνευαν να δραπετεύσουν στη Δύση αντί να μείνουν και να παλέψουν για μια πιο δίκαιη Γερμανία –, εκείνη δεν είχε καμία αντίρρηση.

Στην αρχή ο Γιέγκερ δεν κατάφερε να καλύψει τη σιωπή, αλλά μετά γέλασε απαλά. «Αυτές είναι πολλές ερωτήσεις και δεν μπορώ να τις απαντήσω όλες. Αυτό που μπορώ να σας πω είναι ότι έχετε πάρει εντολή από τον ανώτερό σας αξιωματικό, τον oberst Ράινγκερ, να με βοηθήσετε εφόσον το ζητήσω. Και, παρ' όλο που τυπικά εγώ θα είμαι υπεύθυνος, στην ουσία εσείς θα κάνετε την έρευνα. Ενδέχεται να είναι μια δύσκολη υπόθεση – θα πρέπει να το έχετε ήδη καταλάβει αυτό –, αλλά θα είναι δική σας υπόθεση.

Μέχρι ένα σημείο. Δεν θέλω να γίνει ευρύτερα γνωστή η ανάμειξη του Υπουργείου Κρατικής Ασφάλειας». Ο Γιέγκερ σήκωσε λίγο τα μανίκια του αδιάβροχου σαν να ετοιμαζόταν να πιάσει δουλειά. «Αυτό που μπορώ να σας πω είναι για ποιον λόγο εμπλεκόμαστε εμείς. Η κοπέλα φαίνεται πως πυροβολήθηκε από τη Δύση – πιθανόν από Δυτικούς φρουρούς – ενώ δραπετέτευε για να έρθει στην Ανατολική Γερμανία». Ο αξιωματικός της Στάζι έκανε μια παύση και κοίταξε κατάματα τη Μίλερ. «Είναι – το παραδέχομαι – ένα ασυνήθιστο σενάριο».

Η Μίλερ ένιωσε τον Τίλσνερ δίπλα της να σφυρίζει μέσα από τα δόντια του ακούγοντας αυτά τα νέα. Από σοκ ή από δυσπιστία;

«Δηλαδή κατάφερε να σκαρφαλώσει σε έναν τοίχο τεσσάρων μέτρων;» ρώτησε η Μίλερ. «Πέρασε από τη ζώνη ελέγχου, ξέφυγε από τα σκυλιά και από τους συνοριοφύλακες της Δημοκρατίας και μετά σκαρφάλωσε σε έναν άλλο τοίχο τεσσάρων μέτρων – ενώ την είχαν πυροβολήσει από τη Δύση;» Ήλπιζε η αμφιβολία της να μην ακουγόταν σαν καθαρός σαρκασμός.

«Αυτή είναι η επίσημη – και προσωρινή – εκδοχή του Υπουργείου Κρατικής Ασφάλειας. Ζήτησα τη βοήθειά σας, της Kriminalpolizei, για να ανακαλύψω την ταυτότητα της κοπέλας και να βρω στοιχεία που στηρίζουν τη συγκεκριμένη εκδοχή». Ο Γιέγκερ κοίταξε πάλι κατάματα τη Μίλερ, με μια σοβαρότητα που την έκανε να ανατριχιάσει. «Σε περίπτωση που ανακαλύψετε στοιχεία αντίθετα από την εκδοχή αυτή, θα πρότεινα να τα κρατήσετε για τον εαυτό σας. Και να τα φέρετε κατευθείαν σε μένα». Η Μίλερ έγνεψε αργά. «Unterleutnant Τίλσνερ;» ρώτησε γυρίζοντας στον βοηθό της. «Καταλάβετε κι εσείς αυτό που είπα;»

«Φυσικά, σύντροφε oberstleutnant. Θα τηρήσουμε απόλυτη εχεμύθεια. Να είστε βέβαιος».

Αναστενάζοντας, σαν να είχε ήδη κουραστεί με την υπόθεση, ο Γιέγκερ σηκώθηκε και τους έκανε νόημα να τον ακολουθήσουν. «Καλύτερα να σας δείξω το πτώμα. Σας προειδοποιώ ωστόσο:

δεν είναι ευχάριστο θέαμα. Για λόγους που θα κατανοήσετε σε ένα λεπτό, η αναγνώριση του πτώματος θα είναι πολύ δύσκολη».

Η Μίλερ έκανε μια γκριμάτσα καθώς μαζί με τον Τίλσνερ άρχισε να ακολουθεί τον αξιωματικό της Στάζι. Δεν της άρεσε καθόλου να εξετάζει πτώματα ακόμα και σε καλύτερες συνθήκες. Το πτώμα μιας νέας κοπέλας του οποίου η αναγνώριση θα ήταν «πολύ δύσκολη» θα πρέπει να ήταν μια πολύ δυσάρεστη περίπτωση.

Κομμάτια παγωμένου χιονιού έτριζαν και έσπαγαν καθώς ακολουθούσαν το μονοπάτι του κοιμητηρίου προς το σημείο όπου βρισκόταν το πτώμα και η Μίλερ πατούσε με δύναμη τα πόδια της για να τα ζεστάνει. Περπατούσε πιο αργά από τους άλλους δύο, διότι την είχε κυριεύσει ένα κακό προαίσθημα. Κάτι δεν πήγαινε καλά.

Οι αξιωματούχοι από τα διάφορα υπουργεία παραμέρισαν για να αφήσουν τους τρεις τους να πλησιάσουν το πτώμα. Ο Γιέγκερ έκανε ένα νεύμα και ένας από τους άντρες τράβηξε το κάλυμμα.

Η Μίλερ κοίταξε το πτώμα: μια κοπέλα πεσμένη μπρούμυτα στο χιόνι. Το ένα πόδι ήταν κομματιασμένο – από το συρματόπλεγμα του τείχους άραγε; – και το άλλο σχημάτιζε μια αλλόκοτη γωνία με το υπόλοιπο σώμα. Μάλλον είχε πληγές στην πλάτη, κάτι που αποδεικνυόταν από το αιματοβαμμένο άσπρο T-shirt της, οι οποίες διακρίνονταν ελαφρώς μέσα από ένα σκισμένο μαύρο ύφασμα που πιθανόν κάποτε ήταν μια κάπα. Το ντύσιμό της δεν έμοιαζε χειμωνιάτικο. Τα τραύματά της μαρτυρούσαν πως την είχαν μάλλον πυροβολήσει με αυτόματο όπλο. Το πτώμα είχε την πλάτη γυρισμένη προς το τείχος και κοίταζε προς το Χάουπτοσαντ. Αυτό τουλάχιστον ταίριαζε με την επίσημη εκδοχή. Κοίταξε πίσω προς το τείχος, τους προβολείς, το παρατηρητήριο και τα κτίρια της καπιταλιστικής Δύσης στην άλλη πλευρά, με τις φανταχτερές διαφημίσεις. Από πού ακριβώς την είχαν πυροβολήσει; Πώς είχε φτάσει μέχρι εκεί;

«Verdammt!» φώναξε ο Τίλσονερ ξαφνικά από το σημείο στο οποίο στεκόταν πίσω από το κεφάλι της κοπέλας. Η Μίλερ κοίταξε τον Γιέγκερ που ανασήκωσε τα φρύδια του, αλλά δεν έκανε καμία επίπληξη. «Αποκλείεται να καταφέρουμε να το ταυτοποιήσουμε αυτό. Το πρόσωπο είναι τελείως χάλια».

Αυτή τη φορά ο Γιέγκερ παρενέβη. «Το πρόσωπό της, σας παρακαλώ, unterleutnant. Δεν ήταν ένα άψυχο αντικείμενο. Και κάποιος, κάπου, θα την ψάχνει. Όμως, ναι, είναι δυσάρεστο. Ο κηπουρός του κοιμητηρίου την ανακάλυψε την αυγή, αλλά ένας αδέσποτος σκύλος φαίνεται πως την εντόπισε πρώτος».

Η Μίλερ πλησίασε τον Τίλσονερ και είδε αυτό που είχε προκαλέσει την αντίδρασή του. Το δέρμα της κοπέλας ήταν σκισμένο από το πιγούνι μέχρι τα μάτια. Στη θέση του υπήρχε μόνο σάρκα, σαν ένα φτηνό κομμάτι κρέας στον πάγκο ενός χασάπη. Η άκρη του στόματός της ήταν ανοιχτή, αλλά δεν υπήρχαν δόντια – μόνο ματωμένα, παραμορφωμένα ούλα. Ένα ζώο δεν θα μπορούσε να είχε κάνει κάτι τέτοιο. Η εικόνα αυτή – και οι αντίστοιχες σκέψεις – ξεπερνούσε ό,τι ήταν σε θέση να αντέξει. Η Μίλερ ρεύτηκε, έτρεξε γρήγορα πίσω από μια ταφόπλακα και έσκυψε για να μη φαίνεται καθώς τα υπολείμματα από το φαγητό και τη βότκα της προηγούμενης βραδιάς έκαναν ένα ταξίδι επιστροφής από το στομάχι της προς το χρώμα. Πασχίζοντας να κρύψει την αμηχανία της, άρχισε να προσποιείται ότι βήχει, ενώ παράλληλα κλοτσούσε χιόνι με την μπότα της για να καλύψει τα αποδεικτικά στοιχεία.

«Είστε καλά, συντρόφισσα Μίλερ;» ρώτησε ο Γιέγκερ.

Εκείνη έγενεψε καταφατικά, αποφεύγοντας το βλέμμα του Τίλσονερ. Επιστρατεύοντας όλο της το κουράγιο, η Μίλερ ξανακοίταξε το πτώμα. Τότε είδε το χέρι της κοπέλας, απλωμένο πάνω στο χιόνι. Το χέρι μιας έφηβης με απαλό, αρυτίδωτο δέρμα. Όμως αυτό που έκανε μεγάλη εντύπωση στην αστυνομικό ήταν τα μαύρα νύχια στην άκρη κάθε δαχτύλου. Το χρώμα υποτίθεται πως ήταν βερνίκι νυχιών, αλλά είχε μια παράξενη, ματ όψη.

Η Μίλερ γονάτισε. Από κοντά ήταν φανερό ότι είχε μουντζουρώσει τα νύχια, όπως θα έκανε μια μαθήτρια που θα προσπαθούσε να τα βιάσει με μαρκαδόρο. Αυτό μαρτυρούσε πόσο νέα ήταν. Πιθανότατα κάτω από δεκαπέντε χρονών. Η κόρη κάποιου. Σχεδόν στην ίδια ηλικία που θα είχε η κόρη της αν... Σταμάτησε τη σκέψη της. Ένιωσε έναν κόμπο στον λαιμό και τα μάτια της υγράθηκαν. Κοίταξε τον Γιέγκερ. Το να κάνει εμετό ήταν ήδη αρκετά άσχημο – δεν σκόπευε να κλάψει μπροστά σε έναν ανώτερο αξιωματούχο του Υπουργείου Κρατικής Ασφάλειας.

Χρειάστηκε να φτάσει ο αρμόδιος του Ιατροδικαστικού Τμήματος της Αστυνομίας του Λαού, ο Γιόνας Σμιτ, για να γίνει λίγο πιο ανάλαφρη η ατμόσφαιρα. Ήρθε σχεδόν τρέχοντας – όσο πιο γρήγορα μπορούσε –, λαχανιασμένος, ενώ το παχουλό σώμα του που ήταν καλυμμένο με την άσπρη φόρμα έδειχνε έτοιμο να εκραγεί. Μια καφετιά εργαλειοθήκη κρεμόταν στον ώμο του. Το στομάχι της Μίλερ έκανε έναν σπασμό καθώς ο kriminaltechniker έβαλε τα υπολείμματα ενός σάντουιτς με λουκάνικο στο στόμα του και σκουπίστηκε με την ανάστροφη του χεριού του.

«Συγχωρέστε με αν άργησα, συντρόφισσα oberleutnant», είπε ξεφυσώντας και εκτοξεύοντας ψίχουλα. «Ήρθα όσο πιο γρήγορα μπορούσα».

Καθώς μετά την εξέταση του πτώματος δεν αισθανόταν πως ήταν ακόμη σε θέση να μιλήσει, η Μίλερ περιορίστηκε να κουνήσει το κεφάλι της, αφήνοντας τον Γιέγκερ να αυτοσυστηθεί. Ο Σμιτ έκανε μια παράξενη μικρή υπόκλιση προς τον αξιωματικό της Στάζι.

«Ελπίζω να μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα εργαστήρια του υπουργείου αν παραστεί ανάγκη, σύντροφε oberstleutnant. Οι εγκαταστάσεις σας είναι πολύ καλύτερες από εκείνες της Αστυνομίας του Λαού. Θα συνεργαστούν μαζί μου αξιωματικοί του Ιατροδικαστικού Τμήματος της Κρατικής Ασφάλειας;»

«Όχι, σύντροφε Σμιτ. Αυτή είναι επισήμως μια έρευνα της αστυνομίας. Θα αναφέρεστε στην oberleutnant Μίλερ. Έχουμε ήδη φωτογραφίσει το πτώμα, αλλά θέλουμε να τραβήξετε και κάποιες ακόμα φωτογραφίες». Ο Γιέγκερ κοίταξε τον ουρανό που σκοτεινίαζε διαρκώς. «Και καλύτερα να το κάνουμε γρήγορα, πριν αρχίσει πάλι να χιονίζει. Πρώτα ας πάμε στην πλατφόρμα». Ο Γιέγκερ έδειξε με μια κίνηση του κεφαλιού τη μικρή πρόχειρη εξέδρα με τη σκάλα που είχε στηθεί δίπλα στο τείχος, προφανώς από τους συνοριοφύλακες νωρίτερα το πρωί, στο πλαίσιο της αρχικής έρευνας για το περιστατικό. Τον ακολούθησαν προς τα εκεί, φροντίζοντας να κινούνται στο στρωμένο με χαλίκια μονοπάτι που έμοιαζε με κορδέλα από γλυκόριζα και διέσχισε τον κάτασπρο χώρο του κοιμητηρίου. Η Μίλερ χαμογέλασε νοερά. Μπορεί ο Γιέγκερ να υποστήριζε ότι αυτή ήταν έρευνα της αστυνομίας, αλλά έτσι όπως φερόταν φαινόταν πως μόνο ένα άτομο ήταν υπεύθυνο.

Ο Γιέγκερ, η Μίλερ και ο Τίλσονερ ανέβηκαν στην εξέδρα, ακολουθούμενοι λίγα λεπτά αργότερα από τον Σμιτ, που πλέον ήταν περισσότερο λαχανιασμένος.

«Λοιπόν... αυτή είναι μια εικόνα... που... δεν βλέπεις συχνά», σχολίασε ασθμαίνοντας. «Όχι χωρίς τον κίνδυνο να σε πυροβολήσουν». Η Μίλερ κοίταξε ανήσυχη τον Σμιτ, αλλά ο Γιέγκερ απλώς χαμογέλασε.

«Μην ανησυχείς. Οι συνοριοφύλακες ξέρουν ότι είμαστε εδώ. Έχουμε άδεια. Κανένας δεν θα πυροβολήσει κανέναν. Τουλάχιστον όχι σήμερα. Όμως χθες το βράδυ...» Ο Γιέγκερ διέκοψε τη φράση του και η Μίλερ ακολούθησε το βλέμμα του σε ένα κτίριο που έμοιαζε με κατεστραμμένη αποθήκη στη δυτική πλευρά του τείχους. «Εκεί πάνω», είπε δείχνοντας. «Τέταρτος όροφος. Βλέπετε το σπασμένο παράθυρο;» Η Μίλερ έγνεψε καταφατικά. «Από εκεί υποτίθεται πως έριξαν». Παρατήρησε τον αμυδρό δισταγμό στα λόγια του. Ούτε εκείνος το πιστεύει, σκέφτηκε.

«Τους είδαν οι συνοριοφύλακές μας;» ρώτησε ο Τίλσονερ.

Ο Γιέγκερ κούνησε το κεφάλι. «Όχι. Απλώς υπολόγισαν την τροχιά και κατέληξαν σε αυτή την υπόθεση. Και υπάρχουν και τα ίχνη αίματος στο χιόνι. Κοιτάξτε». Ο αξιωματικός της Στάζι έδειξε στο κέντρο της άμυνας του Αντιφασιστικού Τείχους – ανάμεσα στον εσωτερικό και στον εξωτερικό τοίχο. «Μπορείτε να δείτε τις πατημασιές της». Έδειξε τον χώρο ανάμεσα στους δύο τοίχους.

«Πώς ήξερε ότι δεν θα έβρισκε τον θάνατο από την έκρηξη μιας νάρκης;» ρώτησε η Μίλερ ανατριχιάζοντας καθώς ο άνεμος μαστίγωσε την εξέδρα.

«Δεν νομίζω ότι θα σκεφτόσασταν κάτι τέτοιο αν σας είχαν πυροβολήσει και τρέχατε να σωθείτε», απάντησε ο Γιέγκερ. «Εν πάση περιπτώσει, δεν υπάρχουν νάρκες – αυτή είναι απλώς μια αστήρικτη φήμη». Παρά το κρύο η Μίλερ ένιωσε το αίμα να βάφει τα μάγουλά της και να ζεσταίνει το πρόσωπό της.

«Και οι σφαίρες; Ή τα σημάδια από τις σφαίρες;» ρώτησε ο Σμιτ. «Θα μπορέσω να πάρω άδεια για να μπω ανάμεσα στους δύο τοίχους για να ελέγξω, σύντροφε oberstleutnant; Γι' αυτό με χρειάζεστε;»

Ο Γιέγκερ γρύλισε. «Όχι, σύντροφε kriminaltechniker, όχι γι' αυτό. Και όχι, δεν μπορείτε να μπειτε στην απαγορευμένη ζώνη». Γύρισε και έδειξε με το χέρι του προς το δρομάκι που διέσχιζε το κοιμητήριο. «Η δουλειά σας είναι εδώ. Υπάρχουν πατημασιές, προφανώς δικές της, σε αυτή την πλευρά του τείχους. Κηλίδες αίματος επίσης». Μετά χαμήλωσε τη φωνή του, παρ' όλο που δεν υπήρχε κανένας άλλος πάνω στην εξέδρα και οι αξιωματικοί που βρίσκονταν κοντά στο πτώμα ήταν πολύ μακριά για να ακούσουν. Η Μίλερ αναρωτήθηκε γιατί. «Υπάρχουν και μερικά ίχνη από ρόδες. Φροντίστε να τα φωτογραφίσετε. Συγκρίνετέ τα με τα ίχνη από τα οχήματα που χρησιμοποιεί ο κηπουρός».

Η Μίλερ ετοιμαζόταν να ρωτήσει για ποιον λόγο, αλλά τότε συνάντησε το βλέμμα του Γιέγκερ. Η έκφρασή του δήλωνε πολύ καθαρά ότι δεν ήθελε να ερωτηθεί.

Όταν έφτασαν στο επίπεδο του εδάφους, ο Σμιτ άρχισε να ασχολείται με μια μηχανή Praktica, φωτογραφίζοντας τόσο τις πατημασιές όσο και τα ίχνη από τα λάστιχα. Η Μίλερ και ο Τίλσονερ τριγύριζαν ανάμεσα στους τάφους, λες και οι πεθαμένοι θα μπορούσαν να τους βοηθήσουν σχετικά με τον φόνο της κοπέλας. Ο Γιέγκερ στο μεταξύ είχε πάει πάλι κοντά στο πτώμα.

«Δεν είμαι σίγουρος ότι αυτή είναι μια πραγματική έρευνα», μουρμούρισε ο Τίλσονερ. «Μου φαίνεται πως η υπόθεση έχει κλείσει κι εμείς παρεμβαλλόμαστε εκ των υστέρων».

Η Μίλερ ανασήκωσε τους ώμους. «Εμείς θα κάνουμε το καλύτερο δυνατό. Πιστεύεις πως μπορεί να την πυροβόλησαν από το κτίριο αυτό;»

«Ποιο; Εκείνο στη Δύση; Ίσως. Είναι πιθανό... αν το τραβήξεις από τα μαλλιά». Πήρε μια χούφτα χιόνι από μια γρανιτένια ταφόπλακα, το έκανε μπάλα και το πέταξε στο έδαφος. «Όμως να σκαρφαλώσει σε δύο τοίχους όντας τραυματισμένη και να μην την αντιληφθεί κανένας φρουρός; Κοιμόνταν όλοι; Πολύ αμφιβάλλω γι' αυτό».

Έπειτα από λίγα λεπτά άκουσαν το λαχάνιασμα κάποιου πίσω τους. Η Μίλερ κατάλαβε αμέσως ποιος ήταν. Ο Σμιτ. «Τι συμβαίνει, Γιόνας;» ρώτησε καθώς γύρισε και κοίταξε τον ροδαλό άντρα.

«Νομίζω ότι... πρέπει να έρθετε... και να δείτε αυτό, συντρόφισσα oberleutnant».

Ο Σμιτ τους οδήγησε ξανά στο τείχος και στα ίχνη από τις πατημασιές, περίπου είκοσι μέτρα μακριά από το πτώμα. Γονάτισε στο χιόνι και ένευσε στη Μίλερ να κάνει το ίδιο.

«Εδώ, συντρόφισσα Μίλερ». Έβγαλε το χέρι στην τσέπη του και έβγαλε έναν φάκελο. «Κοίτα τη φωτογραφία αυτή των παπουτσιών της κοπέλας πάνω στο σώμα».

Η Μίλερ έβγαλε τη φωτογραφία από τον φάκελο και συνοφρωθήκε. «Από πού την πήρες τόσο γρήγορα;»

Ο Σμιτ χαμογέλασε και έσπρωξε την κάμερα που κρεμόταν στον λαιμό του προς το μέρος της. Ήταν πιο μικρή από την Praktica που χρησιμοποιούσε νωρίτερα και έμοιαζε πιο φτηνή και πιο πρόχειρη. «Είναι μια Foton. Μια σοβιετική αυτόματη φωτογραφική μηχανή. Μπορεί να μην είναι εντυπωσιακή, αλλά η απόδοσή της είναι εξίσου καλή με των αμερικανικών Polaroid. Εν πάση περιπτώσει, κοιτάξτε τη φωτογραφία. Βλέπετε τίποτα παράξενο;» Επρόκειτο για μια κοντινή λήψη από τις σόλες των αθλητικών παπουτσιών που φορούσε ακόμη η κοπέλα.

Η Μίλερ κούνησε το κεφάλι της αργά. «Όχι, Γιόνας, δεν βλέπω».

Ο Σμιτ έδωσε τη φωτογραφία στον Τίλσερ, ο οποίος την κράτησε ψηλά για να πέσει περισσότερο φως από τον σκοτεινό ουρανό, αλλά κούνησε επίσης το κεφάλι του αρνητικά.

«Εντάξει. Είδατε τη φωτογραφία. Τώρα κοιτάξτε τις πατημασιές στο χιόνι. Παρατηρείτε κάτι παράξενο;»

Οι δύο αστυνομικοί έσκυψαν πάνω από τις πατημασιές σατισμένοι. Ο Τίλσερ αναστέναξε αργά. «Έλα, πες μας. Δεν έχουμε χρόνο για παιχνίδια».

Το πρόσωπο της Μίλερ φωτίστηκε ξαφνικά. «Gottverdamm!» Μετά ψιθύρισε: «Το έχεις πει στον oberstleutnant Γιέγκερ, Γιόνας;» Ο αστυνομικός κούνησε το κεφάλι του αρνητικά. «Τότε επί του παρόντος σε παρακαλώ να μην το πεις».

Ο Τίλσερ ήταν ακόμη σκυμμένος και κοίταζε τις πατημασιές. «Δεν καταλαβαίνω. Μου φαίνονται κανονικές πατημασιές».

Η Μίλερ έδειξε τη φωτογραφία του Σμιτ. «Κοίτα τα πόδια της στη φωτογραφία. Φοράει σωστά τα παπούτσια της. Το αριστερό παπούτσι στο αριστερό πόδι, το δεξί παπούτσι στο δεξί πόδι».

«Ναι», συμφώνησε ο Τίλσερ και η ρυτίδα στο μέτωπό του έγινε πιο βαθιά. «Και λοιπόν;»

Η Μίλερ έδειξε με το χέρι της τις πατημασιές στο χιόνι. «Κοίταξέ τις. Όντως δείχνουν προς τη σωστή κατεύθυνση, σαν να την πυροβόλησαν ενώ απομακρυνόταν από το τείχος. Όμως παρατήρησε τα σχήματα. Το δεξί παπούτσι έχει κάνει όλες τις αριστερές πατημασιές και το αντίθετο. Είναι όλα ανάποδα». Κοίταξε τον Σμιτ που χαίδευε το στρογγυλό πιγούνι του. «Τι νομίζεις ότι σημαίνει αυτό, Γιόνας;»

«Δεν ξέρω, συντρόφισσα oberleutnant». Χαμογέλασε. «Ήλπιζα ότι εσείς οι δύο θα μου λέγατε».

«Σημαίνει ότι κάποιος πείραξε το πτώμα», αποκρίθηκε ο Τίλσονερ. «Φορούσε ανάποδα τα παπούτσια της όταν σκοτώθηκε. Ίσως να τα φόρεσε βιαστικά αν την κυνηγούσαν. Όμως εκείνος που πείραξε το πτώμα δεν το πρόσεξε αυτό και, όταν της τα ξαναφόρεσε, τα έβαλε σωστά».

Ήταν σειρά της Μίλερ να αναστενάξει. «Αυτή είναι η πιο προφανής εξήγηση. Οστόσο όχι η μοναδική».

«Τότε τι;» ρώτησε ο Τίλσονερ κοιτάζοντάς τη κατάματα.

«Καλύτερα να μη μιλήσουμε γι' αυτό εδώ», ψιθύρισε εκείνη δείχνοντας με μια κίνηση του κεφαλιού τον Γιέγκερ που είχε αντιληφθεί την εμμονή τους με τις πατημασιές και κινούνταν προς το μέρος τους. Όταν τους έφτασε, καθάρισε τον λαιμό του και οι δύο αστυνομικοί σηκώθηκαν όρθιοι.

«Κάτι ενδιαφέρον, συντρόφισσα oberleutnant;»

«Τίποτα ιδιαίτερο», απάντησε η Μίλερ. «Απλώς ελέγξαμε την κατεύθυνση που έχουν τα ίχνη. Όπως φαίνεται, τα πρώτα ευρήματα ήταν σωστά. Έτρεχε προς τον ανατολικό τομέα, μακριά από το τείχος προστασίας».

«Ναι, βέβαια». Μετά χαμήλωσε τη φωνή του. «Παρ' όλο που νομίζω ότι θα συμφωνήσετε πως υπάρχουν κάποια παράξενα ευρήματα και αναμφίβολα τα έχετε ήδη παρατηρήσει. Δεν θέλω να μπω σε πολλές λεπτομέρειες εδώ. Όμως πρέπει να συναντηθούμε αύριο και να τα αναλύσουμε όλα».

Η Μίλερ είδε το πρόσωπο του Τίλσονερ να σκοτεινιάζει, καθώς κατάλαβε ότι το Σαββατοκύριακό του θα καταστρεφόταν. Αναρωτήθηκε τι άλλο είχε σχεδιάσει να κάνει το Σάββατο και την Κυριακή χωρίς τη γυναίκα και τα παιδιά του.

«Θέλετε να έρθουμε στα γραφεία του υπουργείου στη Νορμάνενστρασε;»

Ο Γιέγκερ κούνησε το κεφάλι. «Είναι καλύτερα να συναντηθούμε κάπου ήσυχα». Καθώς το είπε αυτό ψιθυριστά, έριξε μια ματιά στους άλλους αστυνομικούς που ήταν συγκεντρωμένοι γύρω από το πτώμα και έμοιαζαν να επιβλέπουν τη μετακίνησή του. «Θα σας ειδοποιήσω εγκαίρως πού θα βρεθούμε. Μέχρι τότε κρατήστε οποιαδήποτε πληροφορία για τον εαυτό σας».

Έσφιξε τα χέρια και των τριών και μετά κατευθύνθηκε προς την έξοδο του κοιμητηρίου. Η Μίλερ τον παρατήρησε ενώ απομακρυνόταν και αναρωτήθηκε τι είδους υπόθεση είχαν αναλάβει. Μια υπόθεση στην οποία ένας ανώτερος αξιωματούχος της Στάζι δεν ήθελε να μοιραστεί πληροφορίες με τους συναδέλφους του. Κοίταξε τον ουρανό και τα σύννεφά του που γίνονταν ολοένα και πιο απειλητικά και στη συνέχεια τον Τίλσονερ. Το σαρκαστικό του χαμόγελο είχε σβήσει. Το είχε αντικαταστήσει μια έκφραση ανησυχίας, σχεδόν φόβου.